

Protokoll

Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU)

14. september 2020
Digitalt på Teams

Til stede:

Kristine Sandmæl (leder), Marianne H. Brekken, Kjetil Drangsholt, Harald Hauge, Kjell Nordstokke og Atle Sommerfeldt (representant for Bispemøtet)

Til stede fra sekretariatet:

Berit Hagen Agøy, Einar Tjelle, (Knut Hallen, Steinar Ims og Guro Almås, noen saker)

Kristine Sandmæl åpnet og ledet møte.

Saksliste

Sak MKR/AU 07/20: Protokoller

Sak MKR/AU 08/20: Orienteringssaker

Sak MKR/AU 09/20: Rapporter

Sak MKR/AU 10/20: Møte i Mellomkirkelig råd i oktober (dato, form, saksliste)

Sak MKR/AU 11/20: KM-sak om Den norske kirkes globale oppdrag (inkl. SMM)

Sak MKR/AU 12/20: Mer himmel på en truet jord – Den norske kirkes arbeid med klima, miljø og bærekraft mot 2030 (KM 2021) (KR-sak 64/20 i KR-møte sept.)

Sak MKR/AU 13/20: Nye mandater for Teologisk nemnd, Komiteen for internasjonale spørsmål og nytt Menneskerettighetsutvalg

Sak MKR/AU 14/20: Revurdering av Plan for pastoral- og solidaritetsbesøk i lys av korona

Sak MKR/AU 15/20: Videreføring/justering av «En pilegrimsvandring for rettferdighet og fred: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2018-2020»

Sak MKR/AU 16/20: Møteplan for MKR og MKR/AU i 2021

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29. januar 2020

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 10. mars 2020

Vedtak:

Protokollen tas til etterretning og oversendes MKR til godkjenning.

MKR/AU 08/20 Orienteringssaker

1. Hvor ble det av forsoningen, Sri Lanka?
2. Bioteknologiuttaalelsen fra Norsk teologisk samtaleforum (NTSF)
3. Israel og folkeretten - Innlegg i Dagen 10. august 2020 samt svarinnlegg
4. Orientering om oppfølging av SMM-evalueringen (KR 52.7/20)
5. Bok om populisme (*mundlig*) og LVF-seminar om populisme:
https://www.facebook.com/tankesmienskaperkraft/videos/282044153140190/?fref=mentions&_tn_ =K-R og avisartikkel i Dagen
6. Økumeniske organisasjoner – status, inkl. KV og generalforsamlingsforberedelsene og info fra LVF v/Kjetil Drangsholt.
7. MKRs arbeid under korona (*mundlig*)
8. Status for «Frykt ikke» (*mundlig*)
9. Innsamlingsaksjon til SMM-organisasjonene (*mundlig*)
10. Innsamlings- og solidaritetsaksjon for ELCJHL (*mundlig*)
11. Samarbeid med Bispemøtet om kristensionisme (*mundlig*)
12. Status for dokumentet Ecumenical Diakonia (*mundlig*)
13. Medarbeider i MKR og LVF gjennom mange år, Sven Oppegård, døde 21. mai 2020 (*mundlig*)
14. Bærekraftsboka skaper stadig interesse og utgis på flere språk (*mundlig*)

MKR/AUs behandling:

Ad. pkt. 6:

LVF:

- Professor Marion Grau er meldt inn fra Dnk som medlem av LWF Search Committee for ny generalsekretær - en viktig prosess fram mot ansettelse av ny generalsekretær i LVF. Den norske kirke kan spille inn navn i høst.
- En krevende økonomisk situasjon i LVF på grunn av korona, hvor noe nedbemanning av enhetene og desentralisering er to stikkord for umiddelbare konsekvenser.

KV:

Beate Fagerli kommer tilbake til staben vår allerede i oktober, etter en uryddig oppsigelse fra KVs side, hvor det skyldes på vanskelig «korona-økonomi». Det har gått et brev fra ledelsen i Dnk til KV om dette.

Ad pkt. 7: Ganske krevende situasjon for mange kirker under korona. Flere kirkeledere vi har hatt relasjoner med, er døde, og det er mange svært krevende situasjoner på grasrota. Økumeniske møter har blitt avlyst, men på den positive siden har det blitt flere digitale møter og noen webinarer med partnere og kirker globalt.

Ad pkt. 8: Viktig at «Frykt ikke» kan skape verktøy for menigheter og lokalsamfunn. Dette haster, jf. SIAN på frammarsj. Her bør det avklares god strategi, også med tanke på Stortingsvalget 2021. Viktig at engasjementet blir balansert politisk, ikke bare på «venstresiden».

Ad pkt. 12: Dokumentet «Ecumenical Diakonia» kan nå brukes i justert form (om enn ikke endelig vedtatt og publisert). MKR bør stimulere til samtaler og debatt rundt dokumentet i samråd med NKR og KN.

Ad pkt. 13: Generalsekretæren representerte MKR og kom med hilsen i begravelsen. Vi minnes med takknemlighet Sven Oppegårds økumeniske virke og tjeneste.

Vedtak:

MKR/AU tar sakene til orientering.

MKR/AU 09/20 Rapporter

Vedtak:

MKR/AU tar rapport fra besøk til Sør-Afrika og ELCSA våren 2020 og rapport fra digitalt COCOP-møte 30. juni 2020 til orientering.

MKR/AU 10/20 Møte i Mellomkirkelig råd 20.-21. oktober 2020

MKR/AUs behandling:

Det var foreslått å ha endagsmøte hvis rådsmøtet blir digitalt. Men det er slitsomt med ett langt digitalt dagsmøte, og man foretrekker heller kortere møter over to dager.

Vedtak:

1. MKR/AU godkjenner sakslisten for MKR-møtet 20.-21. oktober 2020 med følgende tilføyelse under saken om Uttalelser:
Det bør vurderes en uttalelse om diskriminering og hverdagsrasisme i Norge.
2. Det tas forbehold om at det kan dukke opp aktuelle saker senere.

MKR/AU 11/20 Den norske kirkes globale oppdrag

MKR/AUs behandling:

Det er igangsatt et arbeid med en kirkemøtesak om Den norske kirkes globale oppdrag. Saken kommer opp i MKRs rådsmøte i oktober. Kirkerådet behandler den på sitt desembermøte.

Noen av innspillene fra MKR/AU til KM-saken «Den norske kirkes globale oppdrag»:

- Det er ikke ett bibelsk begrep som dekker *helhetlig misjon*, men flere begreper. *Sendelse* får fram noe av det dynamiske. *Diakonia* betyr også «sendt med oppdrag».
- *Disippelskap* bør koples tydeligere til dåp (jf. Arusha-møtet).
- *Global helse* kan godt komme tydeligere fram (jf. korona og historien her).
- Balansere mellom «overordnet politikk» og ansvarsfordeling/lete etter praksis.
- En refleksjon over helheten og delene? Det helhetlige holdes sammen i kirken, mens spesialiserte aktører tar seg av deler av oppdraget.
- Bør saken også handle om kirkens misjon i Norge, f.eks. blant de ca. 20 % i Norge som ikke tilhører et trossamfunn? Nødvendige presiseringer må gjøres.
- Kan liturgi og sakramentsforvaltningen tas med som del av kirkens misjon?
- Hvordan unngå på den ene siden «diskusjoner» om tunge tema som frelse, og på den andre siden tørre å reflektere rundt frelse, for å få fram det radikale og dyptgripende?
- Punkt 6: Ikke åpne opp debatt om misjonsteologi, men «informere».
- Under punkt 8 bør menighetsutvikling/-bygging stå samt kapasitets-/organisasjonsbygging.
- Pkt. 7 og pkt. 9 beskriver viktige trender.
- En utfordring med *helhetlig misjon* er at det fort blir «alt og ingenting». Presiseringer trengs.
- Pkt. 7 beskriver skjæringspunktet dåp-disippelskap koplet til hverdagslig luthersk kallsetikk. Dette må utvikles i teksten.
- Sekularisert kontekst er også positivt (livssynsåpent).
- Bærekraftsboka speiler mye helhetlig misjon.
- Misjon er sendelse gjennom Den hellige ånd mer enn organiserte prosjekter i møte med mennesker.
- Saken må spisses til Den norske kirkes globale oppdrag. Andre temaer må tas inn i Dnks visjon for de neste årene. En tydeliggjøring av hensikten med og omfanget av denne saken vil være viktig.

Vedtak:

MKR/AU ber om at innspillene fra samtalen tas med i det videre arbeid med saken.

MKR/AU 12/20 Mer himmel på en truet jord – Den norske kirkes arbeid med klima, miljø og bærekraft mot 2030 (KM 2021) (KR-sak 64/20 i KR-møte sept.)

Vedtak:

MKR/AU har følgende innspill til Kirkerådet i saken «Mer himmel på en truet jord - Den norske kirkes arbeid med klima, miljø og bærekraft mot 2030»:

- Det ble understreket at avsnittet om - og styrkingen av - den teologiske kompetanse på dette området er særlig viktig, og er kirkens særbidrag.
- Videre arbeid med denne KM-saken må kommuniseres godt med Bispemøtets pågående arbeid med en uttalelse.
- Sakspapiret kan gjerne styrkes med tanke på «klimasorg» og handlingsalternativer, særlig for ungdommer.
- Global relasjonsbygging er viktig, og det bør i fortsettelsen legges til rette for å kunne kjøpe kvoter for slike økumeniske/solidaritetsbesøk.

MKR/AU 13/20 Nye mandater for Teologisk nemnd, Komiteen for internasjonale spørsmål og nytt Menneskerettighetsutvalg

MKR/AUs behandling:

Omorganiseringen av Mellomkirkelig råd fører også til et behov for justering av mandatene til nemndene.

Det kan vurderes om nemndene skal bli mindre og heller suppleres med spesialkompetanse på ulike saker. På den annen side er det nå en overgangssituasjon når det er viktig med bredde og kontinuitet, så kan man vurdere å redusere størrelsen siden.

Vedtak:

MKR/AU har følgende innspill til mandatene for Teologisk nemnd (TN), Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) og nytt Menneskerettighetsutvalg (MRU):

- Der bør utredes 2 – 3 modeller for sammensetning med ulikt antall medlemmer.
- Det ønskes fagekspertise i nemndene mer enn «balansering».
- Vedrørende KISP bør arbeidet spisses på bærekraftig utvikling (inkludert rettferdighet). Dette kan tydeliggjøres i teksten.
- Vedrørende MRU foretrekkes det at dette fortsatt ligger under MKR, dersom det fortsatt har et internasjonalt perspektiv.

- Det må avklares med KR om hvor feltene likestilling og diskriminering hører hjemme.
- Det anbefales at MRU ligger under MKR
- MRU bør arbeide med likestilling og diskriminering i et internasjonalt og økumenisk perspektiv.
- Det kan vurderes om KR kan opprette en arbeidsgruppe knyttet til HR som kan jobbe med arbeidsgiver-relaterte problemstillinger.

MKR/AU 14/20 Revurdering av Plan for pastoral- og solidaritetsbesøk i lys av korona

MKR/AUs behandling:

Her har rammevilkår endret seg på mange måter, og det er behov for en mer fleksibel og justert plan.

Vedtak:

MKR/AU har følgende innspill til en revidert Plan for pastoral- og solidaritetsbesøk:

- Har tillit til at sekretariatet har evne til å tilpasse planen og begrunne hvorfor det ikke er mulig å gjennomføre som planlagt.
- Tenk kreativt om hvordan delegasjoner kan sammensettes. Herunder folk som har anledning til karantene i etterkant, og hvilken alder/kategorier som ikke bør utsettes for reiser.
- I hovedsak kan planen stå, men med skjønnsmessig tilpassing fra sekretariatet.
- Ta gjerne tak i de reisene som ikke ble noe av i 2020 først.

MKR/AU 15/20 Videreføring/justering av «En pilegrimsvandring for rettferdighet og fred: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2018-2020»

MKR/AUs behandling:

Det arbeides for tiden med temaet «kristensjonisme» (MKR-BM). Dette kan reflekteres inn i en justering av saken. Internasjonal rett er komplisert med ulike tolkninger, men mye står fast. Det kan være lurt med en passus om hvordan MKR forstår dette.

Vedtak:

1. MKR/AU foreslår at en *justering* av «En pilegrimsvandring for rettferdighet og fred: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel 2018-2020» behandles på første MKR-møte i 2021.

2. MKR/AU har følgende innspill til strategien:

- Berømmer generalsekretæren for gode og saklige innlegg i løpende kommunikasjon på feltet
- Vedrørende kristensionismen må dette samordnes med Bispemøtets arbeid.
- Annekteringsdiskusjonen må reflekteres inn.
- Sanksjoner bør vurderes skjerpet med tanke på aktivitet på okkupert grunn.
- Være presis om antisemittismen, også at dette ikke handler om kritikk av Israel (ta avstand fra slik misbruk av begrepet). Forsterke pkt. 1.3.
- Klargjøre MKRs forståelse av gjeldende internasjonal rett og hvordan MKR tolker visse elementer det er diskusjon om.
- Tydeliggjøre kritikk/misoppfatninger både til «til høyre og venstre».

MKR/AU 16/20 Møteplan for MKR og MKR/AU i 2021

Vedtak:

MKR/AU vedtar følgende møteplan for MKR/AUs møter i 2021:

14. januar
16. september
25. november

MKR/AU vedtar følgende møteplan for MKRs møter i 2021:

2.-3. februar
27.-28. april
14.-15. oktober

Neste møte i MKR/AU: **1. desember 2020 kl. 12.00-1330 etterfulgt av møte i LVFs nasjonalkomite kl. 14-15.30. Møtene blir på Teams.**